

Zemkopības ministrija

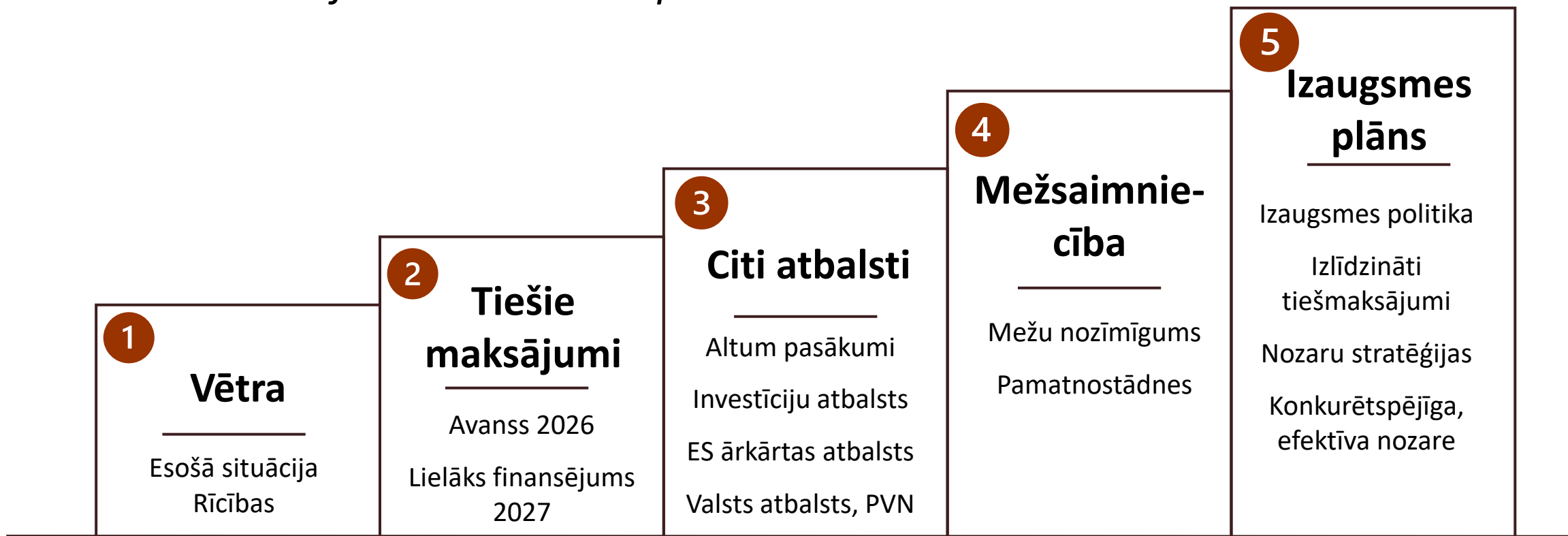
Sektora izaugsme un aktualitātes jaunā plānošanas perioda kontekstā

Uldis Augulis, zemkopības ministrs

Cēsis, 2026. gada 25. septembris

Vēstījuma ceļš

No esošās situācijas līdz nākotnes plāniem

Lietavu dēļ atbalstu nezaudē – svarīgi savlaicīgi informēt LAD

KONSTATĒ POSTĪJUMUS

FIKSĒ UN ZIŅO LAD

2 NEDĒĻU LAIKĀ

Foto + situācijas apraksts
LAD mobilajā lietotnē

**ATSEVIŠĶOS GADĪJUMOS
SAGLABĀJAS TIESĪBAS UZ
ATBALSTU**

arī tad, ja nav izpildīti visi
atbalsta saņemšanas nosacījumi

IZDALES MATERIĀLĀ SKAIDROJUMI PAR:

1. Zālāju un tauriņziežu vēlāku pļaušanu (biškopība, bioloģiskā)
2. Sēkklaudzēšanas zālāju un tauriņziežu ražas novākšanu
3. Saistīto atbalstu par sēklas ražošanu
4. Saistīto atbalstu par dārzeņu platībām
5. EKO4 – saudzējošu lauksaimniecības praksi
6. Starpkultūru sēju (EKO2)
7. Pamatkaļķošanu (EKO2)
8. Nezāļu ierobežošanu papuvēs
9. LLVS 7 augu maiņu
10. Zaļo joslu vēlāku pļaušanu
11. Nektāraugu vēlāku pļaušanu
12. BDUZ zālāju vēlāku pļaušanu vai atpūtināšanu
13. Nomas dokumenti un avansa maksājums
14. EKO6 satelītattēlu ziņojumi iesnieguma precizēšanai

Mazāk formalitāšu vētrā bojāto koku novākšanai

i Kā rīkoties, novācot vētrā gāztus vai lauztus kokus?

BOJĀTI KOKI TAVĀ MEŽĀ

Atsevišķi koki, seku novēršanā neveidosies izcirtumi

Pirms ciršanas ziņo VMD, norādot meža nogabalus, kuros ciršana paredzēta.

Plaši bojājumi, iespējams veidosies izcirtumi

Sniedz iesniegumu VMD par koku ciršanu sanitārajā izlases cirtē, kā cēloni norādot vēju.

- Ja postījumi ir vienlaidus, pievieno aptuveno postījumu shēmu.
- Pēc ciršanas informē VMD par vienlaidus atvērumiem mežā.

Iesniegumu veic tiešsaistē Meža valsts reģistrā vai VMD e-pakalpojumu portālā

BOJĀTI KOKI ĀRPUS MEŽA

Pilsētas, ciema teritorijās u.c. īpašās teritorijās bez atļaujas drīkst cirst:

- augļu kokus;
- kokus, kuru celma caurmērs ir mazāks par 20 cm;
- kokus (izņemot īpaši resnos kokus) lauksaimniecībā izmantojamā zemē.

Savā lauku teritorijā cirt pēc saviem ieskatiem.

Aizsargājama koka nociršanai vai ciršanai aizsargājamās teritorijās* nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja.

Bez atļaujas drīkst cirst arī:

- nokaltušus kokus;
- kokus, kas apdraud cilvēkus, īpašumu vai infrastruktūru

Pirms darbu sākšanas, nofotografē un informē pašvaldību.

*aizsargājамie dendroloģiskie stādījumi, aizsargājamas aleju teritorijas, kā arī īpaši aizsargājami augu sugas koki vai koki, kas reģistrēti kā īpaši aizsargājamas sugas dzīvotne.

TEVI APDRAUD KOKS NO CITA ĪPAŠUMA

! Svešā īpašumā esošu koku bez īpašnieka atļaujas cirst NEDRĪKST.

Ja tas uzkritis uz tava īpašuma vai mantas, drīkst nozāgēt savā īpašumā esošo koka daļu, kas rada apdraudējumu, nocirsto daļu saglabājot koka īpašniekam.

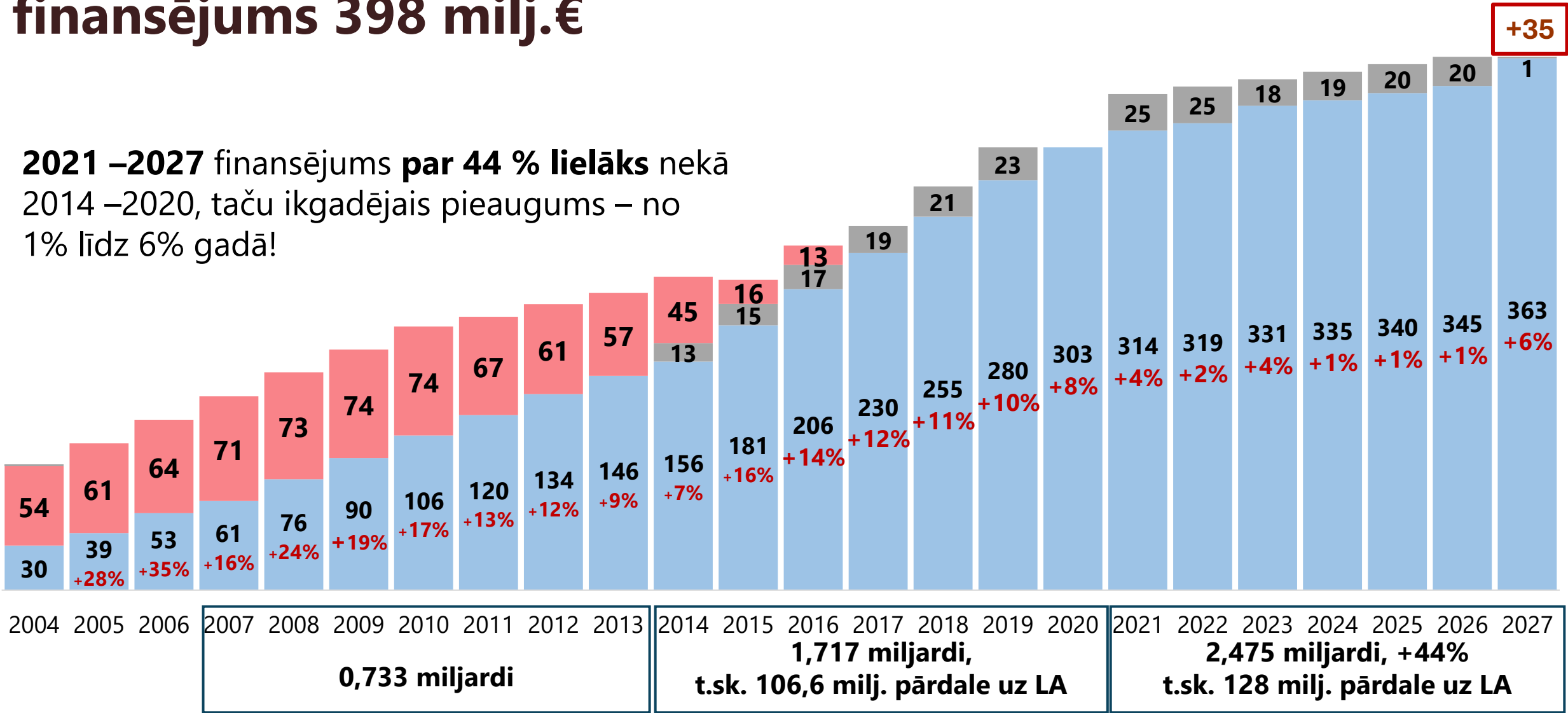
ATCERIES PAR DARBA AIZSARDZĪBU UN EKIPĒJUMU.

PASARGĀ SEVI!

Ministru kabineta 2026. gada 18. augusta noteikumi Nr. 493 "Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumos Nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža"" ([MK noteikumi Nr. 493](#))

2027. gadā tiešajiem maksājumiem – līdz šim lielākais finansējums 398 milj.€

2021 –2027 finansējums par 44 % lielāks nekā 2014 –2020, taču ikgadējais pieaugums – no 1% līdz 6% gadā!

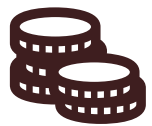
■ ES tiešie maksājumi, milj.EUR

■ Pārdale uz LA, milj.EUR

■ PVTM/PPVA, milj.EUR

Tiešie maksājumi: 2026. gadā – ātrāka naudas plūsma, 2027. gadā +35 milj. € lielākam atbalstam

2026. GADĀ

75% apmērā ISIP avansa izmaksa no **2026. gada 15. septembra** pretendentiem, kuriem ir pabeigtas atbilstības pārbaudes un iesniegti nomas tiesību apliecinājoši dokumenti (ja LAD ir pieprasījis).
Avansa likme ~ 60€/ha vai 67,5€/ha (īpašiem apstākļiem).

2027. GADĀ lai mazinātu mēslošanas līdzekļu augsto cenu ietekmi:

 +35 milj. €

EKO 1

«Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi»

Likme: 30,1 → 47,9 €/ha

EKO 4

«Saudzējošā lauksaimniecības prakse»

Likme: 11,9 → 16,7 €/ha

EKO 5

«Precīzo tehnoloģiju izmantošana – šķidrmēsli, mēslojums, AAL»

Likme šķidrmēsliem: 21,7 → 47,9 €/ha

Likme ML un AAL: 14 → 22,3 €/ha

PROTEĪNAUGI

«Saistītais ienākumu atbalsts proteīnaugiem»

Likme: 139 → 139 €/ha (bez izmaiņām)

Likmes provizoriskas, faktiskās likmes būs atkarīgas no pieteiktajām plātībām.

Investīcijas saimniecību attīstībai un konkurētspējai 2026.gada 2.pusē

LA4.1.1. Atbalsts ieguldījumiem **lauku saimniecībās konkurētspējai:**

- ✓ Ietver ražas novākšanas tehniku mazām un vidējām saimniecībām

LA4.1.2. Atbalsts ieguldījumiem **emisiju mazināšanai** (precīzās tehnoloģijas)

LA4.1.4. Atbalsts ieguldījumiem **atjaunīgās enerģijas ražošanai un energoefektivitātei:**

- ✓ Izmaiņas – atsevišķs finansējuma limits, paaugstināta atbalsta intensitāte biogāzei – 65% + 5% gados jauniem lauksaimniekiem

Projektu iesniegumu pieņemšanas kārtā novembrī atbilstoši spēkā esošiem nosacījumiem

LA20 Sadarbība pārtikas **īso piegāžu ķēžu** darbības veicināšanai

- 8,4 milj. EUR – kopīgai infrastruktūrai
- 4 milj. EUR – produktu virzībai tirgū
t.sk. **1,5 milj. EUR īpaši Latgalei**

LA16 Atbalsts **Eiropas Inovāciju partnerības** darba grupu projektu īstenošanai

- **5 milj. EUR** – nozares līmeņa inovācijas
- **1 milj. EUR** – saimniecības līmeņa inovācijas

LA5 Atbalsts ieguldījumiem **mazajās lauku saimniecībās** (apgroz. līdz 15 000 EUR)

- 4,6 milj. EUR

Neienesīgās investīcijas jeb **devums videi**

- **2,1 milj. EUR** - zālāju biotopu atjaunošana
- **3,3 milj. EUR** - mākslīgo mitrāju izveide ūdens kvalitātes uzlabošanai

LA6 Atbalsts gados **jauniem lauksaimniekiem** uzņēmējdarbības uzsākšanai

- 9,9 milj. EUR

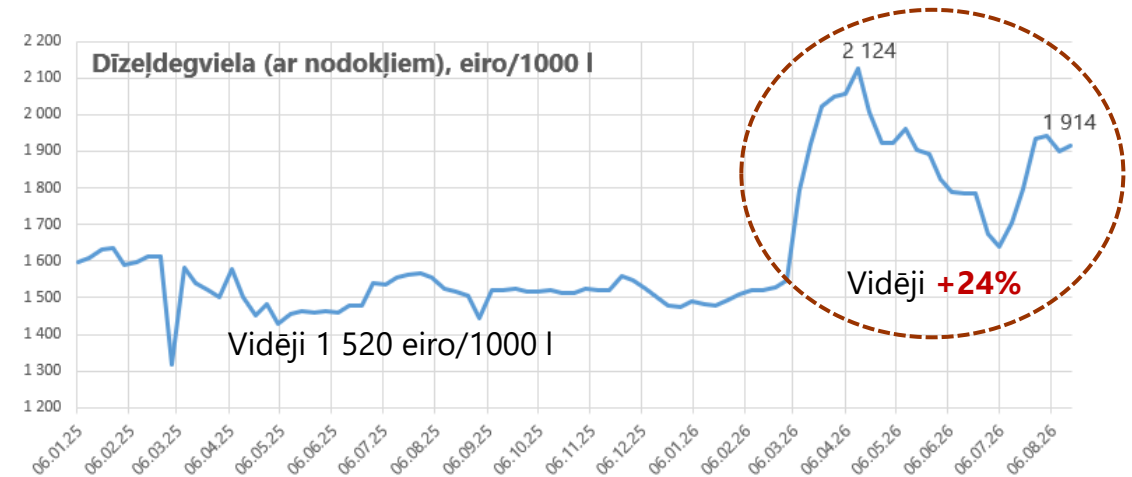
Latvijai piešķirti 5,5 milj. EUR ES ārkārtas atbalsts Tuvo Austrumu krīzes radīto ekonomisko seku mazināšanai

Kopējais atbalsta apmērs **11 milj. EUR** apmērā:

- ES ārkārtas finansiālais atbalsts – 5 502 800 €;
- valsts papildatbalsts 100 % apmērā.

- Atbalsts segs **dīzeļdegvielas sadārdzinājumu** par faktiski iegādāto marķēto dīzeļdegvielas apjomu;
- Laikposmā no **2026. gada 1. marta līdz 31. oktobrim**;
- Ja kopējais atbalsts pārsniedz 11 milj. €, to **proporcionāli samazina**;
- Maksājumi veicami līdz 2027. gada 28. februārim.

Dīzeļdegvielas cenu dinamika (2025–2026)

Atbalsta mērķis ir visvairāk skartajās nozarēs vai par visvairāk skartajiem produktiem **kompensēt ekonomiskos zaudējumus lauksaimniekiem, kurus visvairāk skārusi Tuvo Austrumu krīzes ietekme uz lauku saimniecību izmaksām**, kas saistītas ar mēslošanas līdzekļu cenām, enerģijas (jo īpaši degvielas) cenām vai šiem abiem elementiem vienkopus.

Papildu valsts atbalsta 59 milj. EUR nozarei šogad – mērķis šo atbalsta līmeni saglabāt arī 2027. gadā un turpmāk

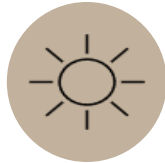
21,6 milj. EUR

Ciltsdarbs

14 milj. EUR

Kredītprocenti

11,2 milj. EUR

Zinātne

5 milj. EUR

Apdrošināšana

4 milj. EUR

Selekcijas
materiāls

*Tiks izmaksāts pēc
iespējas ātrāk*

2 milj. EUR

Piens, augļi
skolai

1,5 milj. EUR

Tirgus
veicināšana

Krievijas graudi – nacionālais aizliegums un paaugstinātie tarifi

NACIONĀLAIS AIZLIEGUMS

No **2024. gada 8. marta** No **2026. gada 8. augusta** Latvijā ir aizliegts ievest:

Latvijā ir aizliegts no Krievijas un Baltkrievijas ievest:

- graudaugus;
- lopbarības produktus;
- augļus un dārzeņus.
- dzīvus dzīvniekus;
- zivis un zivju produkciju;
- miltrūpniecības produkciju;
- pārstrādātus augļus un dārzeņus;
- tēju, kafiju, garšvielas
- u.c.

Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma izpratnē ieviešana Latvijā ir šo produktu laišana brīvā apgrozībā, izņemot laišanu brīvā apgrozībā nolūkā piegādāt produktus saņēmējam citā dalībvalstī.

PAAUGSTINĀTIE TARIFI

No **2024. gada 1. jūlija** ir spēkā paaugstināti ES muitas tarifi virknei Krievijas un Baltkrievijas izcelsmes produktu, tostarp graudaugiem, lopbarības produktiem u. c.

No **2025. gada jūlija** stājas spēkā paaugstināti ES muitas tarifi visiem pārtikas un lauksaimniecības produktiem, izņemot zivis un zivju produktus.

Graudi (KN10) tranzītā, tūkst.t.

Rādītājs	No RUS	No BY	No KZ	KOPĀ
2026 (jan.-aug.)	281,42	67,64	94,37	443,43
2025 (jan.-aug.)	183,57	0,06	379,45	563,09
26 vs 25	53%	111153%	-75%	-21%

Graudu imports Latvijā, tūkst.t.

Rādītājs	No RUS	No BY	No KZ	KOPĀ
2026 (jan.-aug.)	0	0	35,07	35,07
2025 (jan.-aug.)	0	0	22,29	22,29
26 vs 25	x	x	57%	57%

Ukrainas izcelsmes graudu noteikšana tranzīta kravās no Krievijas un Baltkrievijas

Mērķis: identificēt iespējamu Ukrainas izcelsmes graudu piejaukumu Krievijas tranzīta kravās no okupētajām teritorijām.

- ✓ Tiek izstrādāts **normatīvais regulējums**, lai nodrošinātu tiesisku pamatu kontroles veikšanai, paraugu ņemšanai un analīžu veikšanai.
- ✓ Ar pārbaudēm saistītās **izmaksas** segs par kravu atbildīgā persona.

Kontroles pieeja:

Uz risku balstītas kravu pārbaudes;

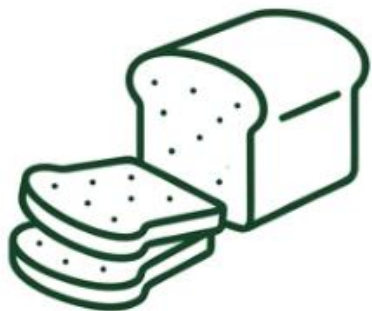
Graudu paraugu ņemšana un analīze;

Sadarbība ar Ukrainas un starptautiskajiem partneriem informācijas apmaiņā un rezultātu izvērtēšanā.

Samazinātā PVN 12% likme pārtikas pamatproduktiem

Maize

Piens

Olas

Mājputnu gaļa

**Cenu
samazinājuma
21% → 12%
rezultāts uz
31.08.2026.**

9,01 %

10,80 %

12,03 %

8,89 %

01.07.2026 – 30.06.2027

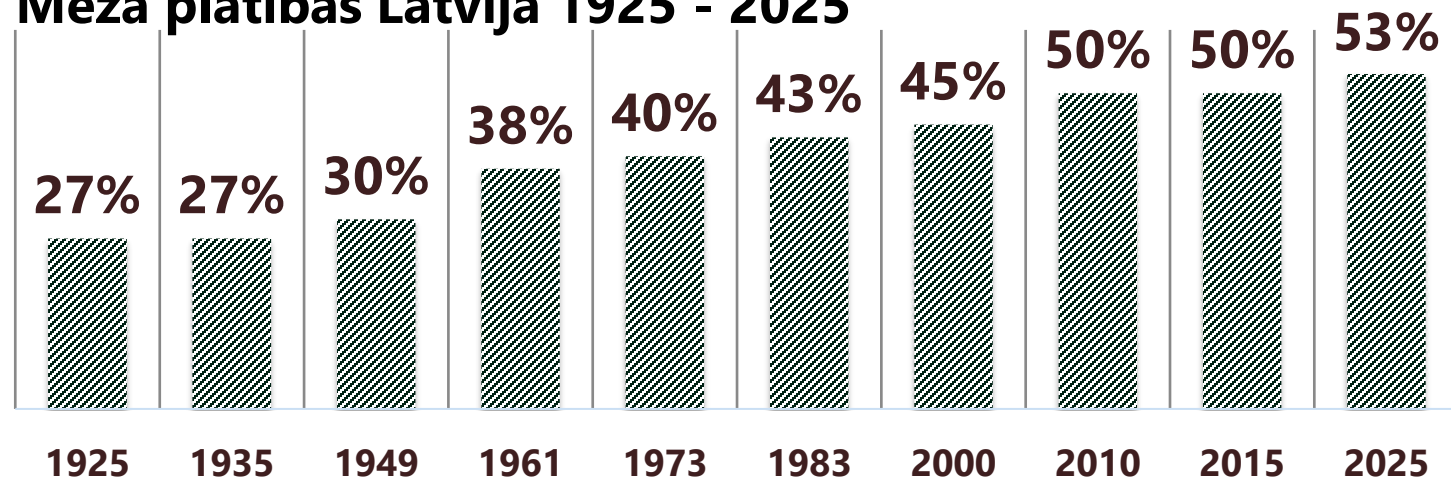
Samazinātā likme ieviesta uz noteiktu laiku.

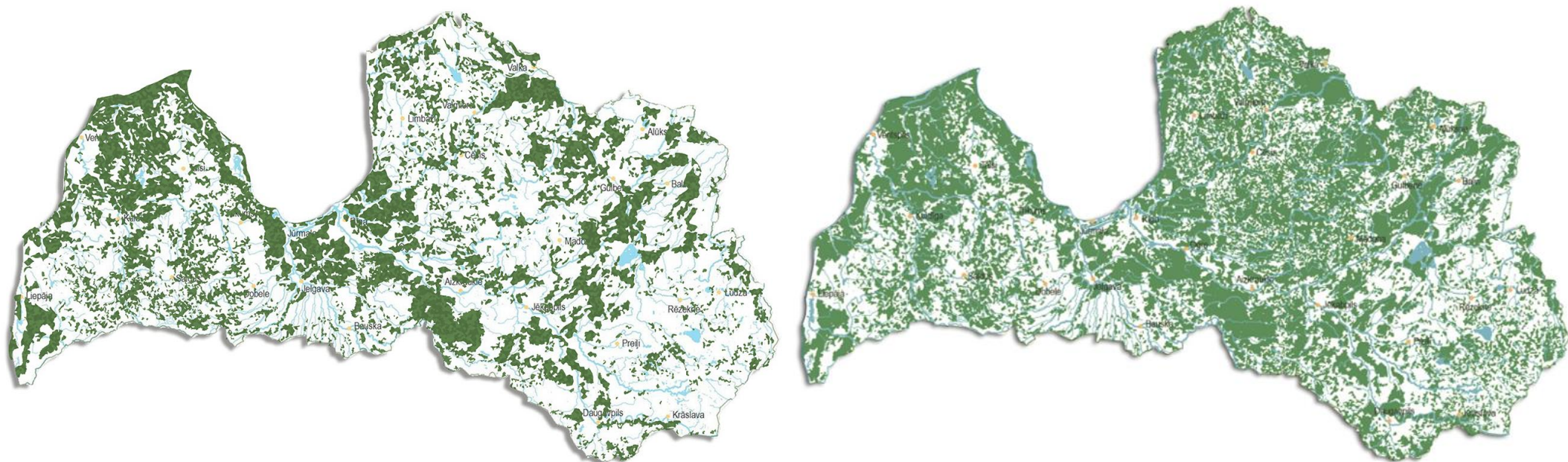
Meži klāj 51 % Latvijas teritorijas un rada būtisku pienesumu tautsaimniecībai

Meža un ar to saistītajās nozarēs strādā **74 000 cilvēki**, kas rada ~ **10%** no Latvijas sabiedrības saražotās pievienotās vērtības.

Meža platības Latvijā 1925 - 2025

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām valstīm Eiropā, jo Latvijā meži klāj **3,3** milj. ha teritorijas.

Meža pamatnostādņu mērķis

✓ Dokumenta mērķis ir **veicināt meža nozares**, kas ietver gan meža audzēšanu, gan tās gala rezultātu **efektīvu pielietošanu, attīstību**.

✓ Pamatnostādnēs ņemta vērā Latvijas ekonomiskā situācija, ko atspoguļo gan IKP uz iedzīvotāju, gan vidēja termiņa budžeta prognozes, un nepieciešamība **veicināt labklājību, balstoties uz vietējiem resursiem**.

✓ Ņemts vērā, ka eksistē citi stratēģiskās plānošanas dokumenti ar mežu saistītos aspektos, cenšoties **tos nedublēt**.

Pamatnostādņu tvērums

Meža dabas kapitāls ir meža ekosistēma kā dabas aktīvs, kura struktūra un stāvoklis nosaka tās **ilgtermiņa spēju** nodrošināt koksnes, klimata regulācijas, bioloģiskās daudzveidības, ūdens regulācijas un citus izmantotos **ekosistēmu pakalpojumus**.

Koksne

Klimata
regulācija

Bioloģiskā
daudzveidība

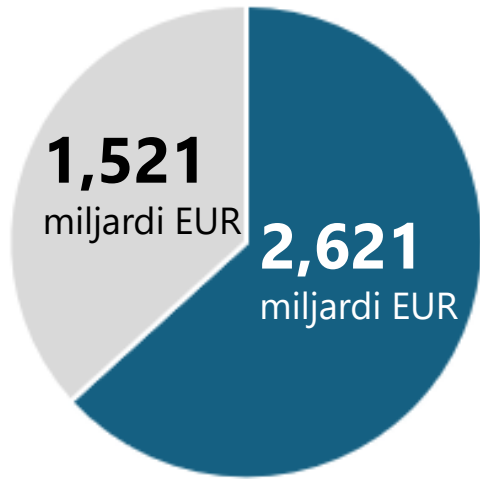

Ūdens
regulācija

Citi ekosistēmu
pakalpojumi

Nepieciešami 4,14 miljardi EUR izlīdzinātiem ES tiešmaksājumiem

- EK «iezīmētais» KLP finansējums = **2,621 miljardi EUR (63%)**
- Papildus nepieciešamais KLP finansējums

Kopā nepieciešami
4,14 miljardi EUR

Mērķis: pāriet no atbalsta politikas
uz **izaugsmes politiku**

Lauksaimniecības izaugsmes plāns 2026 - 2036

STRATĒGIJA
vīzija, mērķis

DARBĪBA
īstenošana

REZULTĀTS
izmērāms

Mērķa gads: 2036

*Konkurētspējīga, noturīga,
inovatīva un sadarbībā
balstīta lauksaimniecība*

VĒSTURISKS SOLIS. Nozares PIRMO REIZI pašas izstrādā savas attīstības stratēģiju.

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBA

SPĒKS RĪTDIENAS IZAUGSMEI

Zemkopības ministrija

IZMANTO SAVU POTENCIĀLU!

ZEME

TEHNOLOĢIJAS

KAPITĀLS

UZZINI VAIRĀK

